

Stor satsning på barn och migration

Tvåvetenskapligt samarbete • Forskning nära samhällsfunktioner

Universitetsstyrelsen beslutade våren 2016 att tilldela forskningsmedel om 15 miljoner kronor för den tvåvetenskapliga satsningen "Barn, migration, och integration".

Barnrättscentrum vid Juridiska institutionen är samordnare och förvaltare av satsningen.

Under 2015 års migrationskris kom enligt Migrationsverkets beräkningar drygt 70 000 barn (upp till 18 år) till Sverige, varav cirka 30 000 barn under 12 år. Mellan januari och oktober 2015 ansökte drygt 23 000 ensamkommande barn om asyl i Sverige.

– Det var mot den bakgrunden som initiativet till forskningssatsningen togs. Vi var många som frågade oss hur forskningen kan bidra till att skapa möjligheter för barn som kommer till Sverige att integreras i samhället, säger docent Pernilla Leviner, biträdande föreståndare för Barnrättscentrum och sammankallande av satsningens styrgrupp.

Syftet med satsningen är bland annat att få fördjupad förståelse för vilka konsekvenser det stora antalet invandrade barn får för samhällsinrättningar som förskola och skola, socialtjänst, rättssystem, vård och omsorg.

"Barns villkor och rättigheter", "Transnationalitet och migration" samt "Språk och inlärning" är tre av universitetets så kallade profilområden, det vill säga forskningsområden där Stockholms universitet är särskilt framstående såväl nationellt som internationellt. Det finns med andra ord redan en etablerad dialog att bygga vidare på mellan forskare från olika vetenskapsdiscipliner som bedriver forskning om barn i migrationsprocessen, bland annat genom de tvåvetenskapliga profilområdesseminarierna.

Genom olika vetenskapliga perspektiv finns det förutsättningar att nå djupare kunskap och få en bättre helhetsbild. I det tvåvetenskapliga mötet kan också nya forskningsfrågor och samarbeten födas. Tanken är att på sikt skapa en större forskarmiljö, säger Pernilla Leviner.

Inom ramen för satsningen bedriver sedan början av året sex postdoktorer varsina tvååriga forskningsprojekt:

- Daniel Hedlund, fil doktor barn- och ungdomsvetenskap, *Godmanskap för ensamkommande barn*, Barn- och ungdomsvetenskapliga institutionen. Daniel Hedlund kommer även att fungera som projektets koordinator.
- Lisa Berg, med doktor i epidemiologi, *Traumatisk stress hos flyktingföräldrar - hur påverkas barnen?*, Centre for Health Equity Studies
- Sari Vuorenpää, fil doktor i svenska, *Litteracitet - en dörröppnare till livet*, Institutionen för språkdidaktik.
- Katrin Lainpelto, docent i processrätt, *Rättsväsendets bemötande av unga lagöverträdare med utländsk bakgrund*, Juridiska institutionen
- Kavot Zillén, jur doktor i medicinsk rätt, *Underåriga EU-migranterns rätt till hälso- och sjukvård i Sverige*, Juridiska institutionen
- Erik Lundkvist, fil doktor i psykologi, *Idrott och fysisk aktivitet som del i en*

FOTO: FREDRIK SANDBERG/TT

Ett flyktigbarn leker tafatt med frivilligarbetare på Centralstationen i Stockholm. Många som kom till Sverige under 2015 års migrationskris var barn. "Barn, migration och integration" är Humanvetenskapliga områdets bidrag till att skapa en bra start i Sverige för nyanlända barn.

positiv ungdomsutveckling av ensamkommande flyktingungdomar, Barn- och ungdomsvetenskapliga institutionen.

– Vi kommer att jobba nära olika samhällsfunktioner med konkreta frågor. Tanken är att forskningsresultaten snabbt ska komma samhället till del. Det är därför som vi valt att finansiera tvååriga postdoktorander istället för mångåriga doktorandprojekt, säger Pernilla Leviner.

Flera representanter för både offentlig verksamhet och det civila samhället har hört av sig och visat intresse att samverka med projektet, däribland företrädare för idrottsrörelsen.

Förutom postdoktorerna kommer en eller flera internationella gästforskare att knytas till satsningen.

En seminarierie på temat "Barn, migration, och integration" inleddes den 21 februari på Juridiska institutionen med att doktoranden Louise Dane höll ett seminarium om migrationsrättsens grunder. Härefter kommer ett seminarium i månaden att anordnas av olika institutioner, exempelvis Barn- och ungdomsvetenskapliga institutionen, CHES (Centre for Health Equity Studies), Institutionen för språkdidaktik, Statsvetenskapliga institutionen och Socialantropologiska institutionen.

Satsningen organiseras under Humanvetenskapliga områdesnämnden vilket är ett övergripande styrorgan för den juridiska, den samhällsvetenskapliga och den humanistiska fakulteten. Områdesnämndens ordförande är vice rektor Karin Helander som i den egenskapen också är exekutivt ansvarig för satsningen.

I styrgruppen för Barn, migration, och integration sitter, förutom Karin Helander, professor Wiweka Warnling-Nerep, Pernilla Leviner (båda från Juridiska institutionen), professor Ann-Christin Cederborg (Barn- och ungdomsvetenskapliga institutionen), professor Tommy Lundström (Institutionen för socialt arbete) och professor Boel Westin (Institutionen för littera-

turvetenskap och idéhistoria). Samtliga utom Karin Helander är också ledamöter i Barnrättscentrums styrelse.

– Vi står inför en akut situation för de barn som har kommit till Sverige de senaste åren. Forskningen kan bidra till att belysa och kanske bidra till att avhjälpa den situationen. Dessutom lämpar sig just forskningsområdet barn, migration och integration väl för fakultetsöver-skridande och tvåvetenskapliga samarbeten vilket ligger i linje med Humanvetenskapliga områdets målsättningar. Det föll sig naturligt att låta satsningen förvaltas av Barnrättscentrum. Där bedrivs tvåvetenskaplig forskning om barns rättigheter och i dess styrelse sitter representanter för samtliga av områdets fakulteter, säger Karin Helander.

Pernilla Leviner

Stockholm Centre Oxford Fellowship till Jessica Östberg

Jessica Östberg tilldelas Stockholm Centre Oxford Fellowship för läsåret 2017/2018. Stockholm Centre for Commercial Law (SCCL) har slutit ett avtal med University of Oxford som ger en junior forskare verksam vid någon av de juridiska fakulteterna i Sverige möjlighet att under ett år bli anställd vid University of Oxford på ekonomiskt gynnsamma villkor.

Jessica Östberg är lektor i civilrätt med särskilt inriktning mot associationsrätt. Hon är verksam vid SCCL. I avhandlingen *Styrelseledamöters lojalitetsplikt - Särskilt om förbudet att utnyttja affärsmöjligheter* utreder och analyserar hon lojalitetspliktens närmare omfattning och innebörd. Särskilt fokus ägnas frågor rörande förbudet för styrelseledamöter att utnyttja affärsmöjligheter inom bolagets verksamhetsområde.

Stipendium till Göran Millqvist

Göran Millqvist, professor vid Juridiska institutionen och SCCL vid Stockholms universitet, tilldelas Stiftelsen Insolvensrättsligt forums stipendium "för hans enträgen och nyttiga författarskap och bevakning av det sak- och insolvensrättsliga området."

Stipendiet består av en prissumma om 10 000 kronor. Stipendiet överlämnades den 9 februari i samband med forumets öppnande.

Juridikkurs ges för gymnasielärare

Läraryftet II riktar sig till den som har en behörighetsgivande lärarexamen mot arbete i gymnasieskolan och som undervisar i juridik utan att vara behörig i ämnet.

Kursen, som läses på helfart under tre terminer, består av en kombination av campusförelagd undervisning och distansstudier.

Ansökningsperiod: 2017-03-15 till 2017-04-18. Kursen startar den 28 augusti 2017 och slutar 20 januari 2019.

För att kunna söka en kurs inom Läraryftet II måste den ansökande ha skolhuvudmannens godkännande samt styrka erhållen lärarexamen, alternativt motsvarande äldre examen eller motsvarande utländsk behörighet.

Läs mer på <http://www.jurinst.su.se/juridikforygymnasielarare>

Nydisputerade

- Johan Axhamn, 25 januari, *Databas-skydd*
- Helene Andersson, 3 februari, *Dawn Raids under Challenge - Study of the European Commission's Dawn Raid Practices in Competition Cases from a Fundamental Rights Perspective*
- Brita Bohman, 23 februari, *Transboundary Law for Social-Ecological Resilience?: A Study on Eutrophication in the Baltic Sea Area*

Skiljedomsinstitut 100 år

Stockholms Handelskammars Skiljedomsinstitut jubilerar

Mitt under brinnande världskrig grundades 1917 Stockholms Handelskammars Skiljedomsinstitut (SCC). Bakgrunden till dess tillkomst var bland annat idén att tvistlösning och ömsesidigt ekonomiskt beroende skulle kunna förhindra framtida konflikter från att leda till krig.

Docent Patricia Shaughnessy, vice ordförande i SCC:s styrelse samt lärare och forskare vid Stockholms universitet, var en av många som firade institutets hundraårsjubileum 19-20 januari.

Vid skiljedomsinstitut avgörs tvister genom så kallat skiljeförfarande vilket är ett alternativ till tvistlösning i domstol. Parterna, två företag eller stater, har ingått ett avtal om att eventuella tvister ska lösas genom skiljeförfarande. Om tvisten ska avgöras vid SCC måste det vara inskrivet i avtalet att eventuell tvist ska avgöras genom skiljeförfarande enligt SCC:s skiljedomsregler. Tvisten avgörs av ett antal skiljemän som utses av parterna själva och/eller SCC.

– Under sina hundra år har SCC bidragit till global handel och öppenhet och är det skiljedomsinstitut näst efter Världsbanken som avgör flest investeringstvister i världen, berättar Patricia Shaughnessy.

Att SCC blivit så populärt kan till stor del förklaras med ett avtal mellan kalla krigets supermakter USA och Sovjetunionen från 1977 genom vilket affärstvister mellan företag i de två länderna skulle avgöras enligt SCC:s regler. Ungefär vid samma tidpunkt valde Kina att förlägga sina internationella tvister till SCC. Att de tre länderna valde just SCC berodde på att Sverige var neutralt och hade rykte om sig att ha en stabil och pålitlig rättsapparat.

Under 1980-talet jobbade Patricia Shaughnessy som processjurist i sitt hemland USA. I takt med den ökade globaliseringen blev det allt vanligare att tvister löstes genom skiljeförfarande.

– Jag insåg att skiljeförfarandet har flera fördelar jämfört med domstolsavgörande. Det går snabbare, det kan anpassas efter parternas önskemål, parterna kan utse skiljemän med specialistkunskap i de frågor som tvisten berör och tvisten behandlas under sekretess.

Sedermera träffade hon sin man och flyttade till Sverige. Det föll sig naturligt att forska om skiljemannarätt i det land som utnyttjat tvistlösningens formen med sådan framgång. Sedan

hösten 2003 är hon kursföreståndare för det ettåriga masterprogrammet i internationell skiljemannarätt vid Stockholms universitet – ett av de mest sökta och välrenommerade masterprogrammen på sitt område i världen. 2006 utsågs hon till styrelseledamot i SCC där hon sedan 2012 är vice ordförande.

– Det är ett obetalt förtroendeuppdrag, men jag ser det som en del av den tredje uppgiften och det ger mig så mycket tillbaka. Jag får insyn i det praktiska rättslivet vilket bidrar till min egen forskning och min roll som lärare. Dessutom känns det bra att kunna göra lite samhällsnytta. Jag menar att skiljeförfarandet är den motor som möjliggör internationell handel. Om folk ska göra affärer över gränserna måste de lita på att ingångna avtal hålls.

Hundraårsjubileet firades bland annat med en galamiddag på Stockholm Waterfront Congress Center i närvaro av bland andra justitieminister Morgan Johansson. Samma dag visades även *The Quiet Triumph* av dokumentärfilmaren Martin Borg som handlar om det internationella skiljeförfarandets betydelse för fredlig tvistlösning och underlättande av global handel. I samband med jubileet har det även givits ut en bok på samma tema: *Arbitrating for Peace – How Arbitration Made A Difference*.

– Många gånger i historien har parterna valt att överlämna befogenheten att avgöra en tvist till en tredje part istället för att lösa tvisten genom en diplomatisk överenskommelse. Några exempel nämns i boken. Sannolikt har skiljeförfarandet lyckats avstyra väpnad konflikt i flera av de tvister som boken behandlar, säger Patricia Shaughnessy.

Under jubileumsdagarna anordnades ett antal seminarier och panelsamtal. Patricia själv var moderator för ett panelsamtal om omedvetna fördomar och brist på mångfald i skiljeförfarandet. Juristkåren som helhet lider av sned könsfördelning och generell brist på mångfald och det gäller i synnerhet inom skiljemannaväsendet. Trots att över hälften av alla juriststudenter och biträdande jurister i Sverige är kvinnor så är andelen kvinnor som är delägare på advokatbyråer fortfarande bara 15 – 20 procent och mindre än 5 procent av skiljemännen är kvinnor. I de flesta andra länder är snedfördelningen ännu större. När advokatbyråerna på uppdrag av sina klienter utser skiljemän tenderar de att välja en äldre vit man.

Patricia Shaughnessy

– Det är egentligen inte så konstigt. Vi tenderar alla att ha en bias till förmån för personer som liknar oss själva. Eftersom advokatbyråerna huvudsakligen består av äldre, vita män väljer de en skiljeman de kan spegla sig i.

De senaste åren har SCC jobbat för att förbättra mångfalden.

– När vi i SCC:s styrelse får i uppdrag att utse skiljemän letar vi aktivt bland duktiga kvinnor. För några år sedan var kanske 6-7 procent av våra skiljemän kvinnor. Idag är det 21 procent. Advokatbyråerna är rädda för att välja någon som saknar erfarenhet, men hur ska dessa kvinnor någonsin få någon erfarenhet om de aldrig får uppdraget? Att vi i SCC söker skiljemän i underrepresenterade grupper innebär absolut inte att vi tubbar på kompetensen; vi har ett hundraårigt rykte att värna om.

Mer information om utbildningen finns på www.jurinst.su.se/kompletteringsutbildningen

För frågor gällande Kompletteringsutbildningen för utländska jurister kontakta: Helene Fotiadis Forssjö: helene.fotiadis.forssjo@juridicum.su.se. För frågor gällande behörighet kontakta Stefan Ekdahl: stefan.ekdahl@su.se vid antagningsenheten på Stockholms universitet.

**Juridicums nyhetsbrev är gratis.
Skicka din postadress till
staffan.westerlund@juridicum.su.se
så får du nästa nyhetsbrev i din brevlåda.**

Nytt från Office of
International Affairs

Internationell skiljedomsrätt populäraste programmet

Antalet sökande till de internationella masterprogrammen vid Stockholms universitet blev 13 368 jämfört med 11 425 förra året, vilket är en ökning på 17 procent.

Magisterprogrammet internationell skiljedomsrätt var med 673 sökande det mest sökta programmet vid Stockholms universitet.

Magisterprogrammet i internationell skiljedomsrätt har sökande från hela 105 länder från samtliga kontinenter. De tre länder med flest sökande till programmet är Bangladesh (52), Indien (46) och Kina (39).

Juridicums forskning open access

Juridiska fakulteten har sedan den 9 februari en working paper serie i publikationsdatabasen Social Science Research Network (SSRN). Alla forskare vid Juridiska fakulteten kan publicera sina artiklar i databasen.

SSRN är en databas med över 600 000 artiklar inom juridik, samhällsvetenskap och humaniora från hela världen.

Fokus för fakultetens artikelserie ligger på pågående forskningsprojekt, det vill säga working papers.

– Genom att dela med sig av sina idéer kan våra forskare få input från och knyta kontakt med forskare vid andra lärosäten. Genom att samla förefintligt material från fakulteten kan databasen även tjäna som institutionellt minne, säger Björn Lundqvist, universitetslektor i europeisk integrationsrätt och redaktör för fakultetens skriftserie.

I början av mars gick ett mejl ut till cirka 5000 mottagare om att skriftserien har startats.

Juridicums artiklar finns på <http://ssrn.com/link/Stockholm-U-LEG.html>

Viktig nyhet för alla på juristprogrammet

Under våren 2017 införs ett nytt anmälnings- och registreringsförfarande för alla studenter som ska läsa obligatoriska kurser (termin 2–7).

Det nya förfarandet innebär inte att du som aktiv student måste söka juristprogrammet på nytt. Det är enbart en anmälan för att kunna registreras på obligatoriska kurser inom juristprogrammet.

Studenter på den nya studieordningen måste anmäla sig via www.antagning.se inför varje termin och webbregistrerar sig själva.

Studenter som har tillgodoräknade kurser och inte följer den ordinarie studieordningen ska inte anmäla sig på detta sätt utan fortsätta kontakta bitr. studierektorn inför registreringsveckan för hjälp med registrering på aktuella obligatoriska kurser.

Studenter på den gamla studieordningen kan inte anmäla sig och registrera sig på samma sätt.

Läs mer på jurinst.su.se under *Senaste nytt om utbildningen*

Ansvarig utgivare: Staffan Westerlund, tel: 08-16 12 82 • fax: 08-15 89 35 • staffan.westerlund@juridicum.su.se

Besöksadress: Universitetsvägen 10 C, Frescati • Postadress: Stockholms universitet, Juridiska institutionen, 106 91 Stockholm

Bidrag publiceras i mån av plats.

Produktion: Staffan Westerlund

Foto och text: Staffan Westerlund om ej annat anges

Tryck: E-Print

Distribution: Nyhetsbrevet distribueras till över 600 företag, myndigheter och organisationer. Nyhetsbrevet kan hämtas på plan 3 och 4 i C-huset, Frescati och på Juridiska institutionens webbplats: www.jurinst.su.se

Prenumeration: Kontakta redaktören för en kostnadsfri prenumeration.

Nyhetstips: Tas tacksamt emot av ansvarig utgivare.